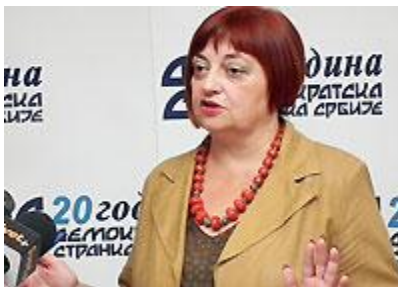

МИЛИЦА ВОЈИЋ МАРКОВИЋ

Нико неће Бачевића у министарству екологије

12.01.2014. Извор – Зелене новине

Милица Војић Марковић, посланица ДСС и председница скупштинског одбора за заштиту животне средине, поздравља формирање посебног министарства, али подсећа да је за протеклих годину дана начињена велика штета у тој области укидањем агенција које су значајне због здравља грађана. Укинута је регулаторно тело које је правило регистар и тиме прописивало које хемијске и биоцидне супстанце и производи не смеју да се користе, увозе и извозе. Укинут је и Фонд за заштиту животне средине који је опљачкан од стране министра из редова ДС-а Оливера Дулића а који је издавао решења по којима су загађивачи плаћали таксе и који је расписивао конкурсе за рециклирање посебних отпада, односно оних који могу бити опасни. Укинуте су и Агенција за јонизујућа зрачења и Агенција за енергетску ефикасност. Ове агенције неопходне су у процесу придруживања ЕУ.

– **И таман када је актуелна министарка за енергетику и заштиту животне средине Зорана Михајловић почела да учи и схвата важност овог сектора, сада се спомиње да ће ресор животне средине водити човек који се прославио причом о експлоатацији никла. Бачевић је фин и скроман човек, али он једноставно није особа која би се ваљано бавила овим важним ресором, каже Војић Марковић и додаје да је тај предлог типичан за ову владајућу коалицију и њену причу о реконструисаној влади.**

Зашто у пошти никада не раде сви шалтери

08.03.2013. Дневни лист „Политика“ (Потрошач)

Морам да признам да раније баш нисам била пасионирани читач декларација. Но, последњих година мучим се са читањем декларација, које су увек написане толико ситним словима, да човек мора да уложи напор да би сазнао информације које га занимају.

Промену у мом понашању изазвало је сазнање о свеобухватним преварама потрошача у погледу састава, рока трајања и чега све још не, каже у интервју за „Потрошач” Милица Војић-Марковић, народна посланица и председница Одбора за заштиту животне средине у Скупштини Србије.

Верујете ли рекламама?

Не, не верујем уопште! Што је реклама примамљивија, што је чешће по медијима, то сам ја сумњичавија! Зар кока-кола није диван пример!

Какав је квалитет хране у Србији?

Стварно сте ме засмејали овим питањем! Афера са млеком још траје, следи је дилема да ли је риба за употребу, пише се о месу, о ГМО, о адитивима. Са великим закашњењем сазнајемо шта смо јели, а шта једемо данас—вероватно ће нас и о томе обавестити за неколико година. Ипак, добро је да бар није ГМО!

Да ли понекад купујете у продавницама здраве хране?

Редовно купујем у продавницама здраве хране. Али још више волим куповину здраве и свеже хране на ваљевској старој пијаци.

Каквог је квалитета гориво? Да ли увек купујете бензин на истој бензинској пумпи?

Пошто смо муж и ја установили где може да се купи квалитетан евродизел, купујемо увек на истој пумпи. На тај начин избегавамо лоша искуства, нарочито зими... Већи проблем је однос квалитета горива и цене, јер је гориво прескупо у односу на квалитет.

Да ли сте задовољни услугом мобилног оператера?

Сасвим сам задовољна услугама свог мобилног оператера. Но, да у Србији ништа није савршено, а некако је то увек администрација, показује и то што ових дана морам да доказујем мом мобилном оператеру, који није промењен већ десет година, да живим на истој адреси као и претходну деценију, како би рачуни поново могли да ми стижу!

А кабловског оператера?

Сигнал кабловског оператера чије услуге користим није увек квалитетан и сметње су све чешће... баш ових дана моја деца инсистирају да треба да погледамо и друге понуде.

Има ли помака у раду јавних служби?

Има помака, наравно! Мада и данас има оних који мисле да ми постојимо због њих и да нема потребе да понекад и раде свој посао.

Где најдуже чекате у редовима?

Вађење личних докумената је последњи пут било права ноћна мора! Такође ми се никада није десило да, рецимо, у пошти раде сви шалтери и да све тече без застоја.

Да ли се жалите трговцу, службенику... ако помислите да су вам повређена права?

У последње време – да! Нисам особа која „закера”, која много захтева: љубазност и осмех могу да учине да свесно не приметим много пропусти, али ме нечији безобразлук и дрскост увек натерају да изричито тражим поштовање не само мојих права.

Потрошачки или готовински кредит?

Ситуација у Србији, велика незапосленост, мале зараде, високе цене – све то приморава грађане да узимају кредите. Знамо да нас банке деру, али некада стварно морамо да уђемо у то модерно ропство. Не знам шта да кажем, сем савета да добро, баш добро размислите пре него што уђете и неки сличан аранжман. Узгред, како гласи оно питање о веровању рекламама?

Да ли користите чекове?

Моја банка нема чекове, па их и не користим. Но, морам да се присетим деведесетих када смо уметност преживљавања градили на чековима.

Туристичка агенција или сопствени аранжман путовања?

Немам баш чврст став по овом питању. некада користим услуге туристичких агенција и, хвала богу, имам само добра искуства са њима, а некада се муж и ја, нарочито од када деца не летују са нама, организујемо сами.

Да ли користите услуге приватних лекара?

Понекад само очног лекара. Трудим се да живим здраво и да што мање виђам лекаре!

Да ли редовно плаћате рачуне?

Да, редовно плаћам своје рачуне. То је, вероватно, ствар коју су ми усадили родитељи, а ја се, опет, трудим да томе научим своје синове.

Када морате, на чему штедите?

На чему може да штеди жена која не пије, не пуши, једе вегетаријанску храну? На гардероби, наравно! Тога се прво лишавам. Много ми је теже да се решим потребе куповине књига, али све чешће себе хватам да не могу да се сетим када сам себи купила неку нову књигу!

Остављате ли бакшиш?

Врло радо, ако сам задовољна услугом.

МИЛИЦА ВОЈИЋ МАРКОВИЋ ЗА ПОЛИТИКУ

НИСУ НАМ ПОТРЕБНЕ ГМО БИЉКЕ

19. децембар 2012. Дневни лист „Политка“

Ако укинемо закон о забрани узгајања генетски модификованих организама, Србија ће само на производњи и извозу семена годишње губити 100 милиона евра – каже Милица Војић Марковић, председница Одбора за заштиту животне средине у Скупштини Србије

Све су већи притисци да генетски модификовани организми, изменама и допунама постојећег рестриктивног закона, на велика врата уђу у Србију. Људи од струке кажу да би то, поред осталог, био нож у леђа органској производњи хране, финансијско уништавање српског аграра, али и неспорно излагање здравља нације бројним ризицима. Легализовање ове производње доводи се у везу са условљавањем за пријем Србије у Светску трговинску организацију па и ЕУ.

На ову тему разговарали смо са Милицом Војић Марковић, председницом Одбора за заштиту животне средине у Скупштини Србије и народним послаником из Ваљева. Један од мотива за разговор био је и тај што је ваљевски крај већ мапиран као центар за органску производњу у воћарству а што је у непомирљивом односу са производима и храном добијеном из биљних врста и житарица са вештачки промењеном генетском структуром. Међу првима против ГМО глас су подигли произвођачи меда са простора Колубаре и брда захтевајући од државе и надлежног скупштинског одбора да једну такву „биолошку екскурзију“ никако не дозволи. Наша саговорница објашњава да су моћне компаније које стоје иза овог пројекта још пре више од две деценије почеле да убеђују јавност да се ради о бројним предностима ГМО, од отпорности таквих биљака и житарица на болести до високих приноса.

– Ништа од тога није тачно, јер би само Аустралија уз квалитетну обраду могла да храни свих седам милијарди становника на Земљи. Што се тиче високих приноса и зараде, изузимајући неколико великих светских компанија, још није забележено да се чак и амерички фармер обогатио. Од наведене хране за сиромашне једино је сито неколико великих и богатих светских компанија и, нажалост, они који се баве лечењем последица од конзумирања такве хране и производа. Кад је Србија у питању, могу навести само један податак да би држава и наши у светским размерама познати институти само од извоза семена кукуруза годишње губили око 100 милиона евра. Навела сам семе, јер се оно за ГМО производњу искључиво увози, и то по изузетно високим ценама. Иначе, мишљења о употреби ових намирница у људској исхрани од самог почетка су углавном негативна. Тако Светска здравствена организација као највеће ризике за људско здравље наводи: токсичност, тенденцију изазивања алергијских реакција а већ у трећој или четвртој генерацији изазива стерилност, туморе и повећану смртност. Све су ово неки од разлога да се пред наведени облик биоинжењеринга стави велика рампа и спречи његова легализација и увођење у законске оквире – каже посланица Војић Марковић, наводећи пример групе чланица Светске трговинске организације као што су Француска, Швајцарска, Аустрија, Немачка, Бугарска, Словенија и још неколико других које су се својим националним законодавством заштитиле од комерцијалне производње и промета генетски модификоване хране.

– Србија је 2009. донела закон о ГМО, који је рестриктиван и брани њихову производњу и промет у комерцијалне сврхе и не би га требало мењати. Будућност Србије је у органској производњи здраве хране и ми смо, примера ради, једна од десет земаља у свету која извози највеће количине семенског кукуруза. Све би то са легализацијом ГМО пало у воду, али и на лош глас би брзо стигла и производња воћа, поврћа, сунцокрета, уљане репице, кукуруза и других производа са нашег простора. Осим тога, наши пољопривредни институти, који су на добром гласу у свету, били би продати или затворени а лиценце

домаћих производа и хибрида уништене. Исто тако не сме се сметнути с ума да тамо где се гаје ГМО културе, оне и те како утичу на постојеће аутохтоне врсте, угрожавајући при том локални биодиверзитет – наводи наша саговорница. Она сматра да, без обзира на одређене притиске, не треба журити са прослеђивањем допуна актуелног Закона пред посланике. Наиме, многе чланице Европске уније траже да се до краја године организује референдум после којег ће свака земља моћи да утврђује које ГМО жели и планира да гаји. Истовремено, Европска банка за обнову и развој одбила је да кредитно подржи пројекат америчке компаније „Монсанто“ која је светски лидер у производњи генетски модификованих организама, за ширење посла на тржишта Србије, Бугарске, Мађарске, Украјине и Турске.

Иначе, допуне и измене Закона о генетски модификованим организмима требало би да се пред посланицима Скупштине Србије нађе у јуну ове године.

ТРЕБА ЛИ ГМО СРБИЈИ?

4. децембар 2012.

Србија је у завршној фази приступања Светској трговинској организацији и све чешће се у јавности поставља питање да ли то значи да ће Србија бити принуђена да допусти производњу и присутност генетски модификоване хране.

Морам да подсетим да Србија има врло ригорозан и рестриктиван закон који не дозвољава да се на територији Србије производи, као ни да се ставља у промет генетски модификована храна. Ипак, чињеница је да је сваке године у Војводини и Мачви све више парцела под ГМ сојом, што значи да они који треба да брину о спровођењу закона, то не

раде како треба. Стручна јавност чак сумња да је и један део кукуруза такође од генетски модификованог семена, што представља велики проблем из више разлога.

Уз све то, међу таксама које је ова Влада укинула како би помогла правним лицима и компанијама да лакше послују, налазе се и три таксе за компаније које се баве производњом и прометом ГМО. О којим се то компанијама ради, када је закон јасан? Ко је донео ту противзакониту одлуку? Да ли је ово увођење ГМО у Србију, али на мала врата и озакоњавање пошаста која Србији заиста не треба? Да ли је то најаву у правцу промене закона у правцу прихватања захтева Светске трговинске организације? СТО, на крају крајева, и јесте основана, не да помогне сиромашним земљама, попут наше, да се приближе светском тржишту, него да осваја тржишта и да укида баријере које су те земље поставиле како би заштитиле своје крхке привреде.

Као посланик ДСС у парламенту поставила сам питања о укидању ових такси и најави новог закона премијеру и министрима пољопривреде и трговине. Одговорио ми је само министар Кнежевић, који ме је упутио на закон који већ постоји и који би требао да буде брана ГМО у Србији. Наравно, није одговорио ни на једно моје конкретно питање...

Као председник Одбора за заштиту животне средине у НСРС, активно сам радила на организацији и реализацији јавног слушања на тему „Утицај генетски модификованих биљака – трансгена на животну средину и здравље“ које је одржано 13.11.2012. године. Скуп, коме је присуствовало више од 120 људи – од научних радника, људи из праксе, јавних службеника и функционера из области биологије, генетике, пољопривреде и агрономије, здравља, заштите животне средине, трговине; преко 50 представника НВО и удружења грађана активних у овој области, до представника политичких странака, директора и менаџера великих компанија које се баве овом облашћу, представника Привредне коморе Србије – послао је готово је једногласну поруку Влади да се не шали са овим питањем и да не уводи ГМО у Србију.

И тада, али и на другим скуповима, у интервјуима медијима трудила сам се да објасним зашто се Демократска странка Србије залаже за чисту и здраву Србију, у којој се здрава, органска храна не може и не сме заменити генетски модификованом.

За сваку земљу, па и за Србију, питање аграрне самосталности је питање суверенитета земље. Онај ко има довољно хране и воде да задовољи основне потребе својих грађана може да каже да има основне предуслове за суверенитет. Ту се одмах надовезује и питање поседовања сопственог семена аутохтоних биљних и животињских врста. Дакле суверенитет над храном је и суверенитет над државом.

Држава мора да води рачуна о здрављу својих грађана. постоје истраживања (др. Фаган 2009.г., др. Пустак) која доказују сву погубност и штетност ГМ хране. Резултати истраживања кажу да у првој генерацији долази до проблема са органима, у другој се појављују тумори, а у трећој долази до општег пада имунитета, стерилитета и високе смртности. ГМО компаније те резултате негирају, што је логично, ако се зна да им она узимају профит. Компаније дају огромна средства за лобирање политичара како би се доносили закони који их не обавезују да на декларацијама производа стоји видна ознака да је нешто ГМ храна. Зашто ако је то безбедна храна, ако је добра? У САД су то успели, у Европи још нису.

Често се као разлог увођења ГМО у неку земљу наводи аргумент да је то исплативо. Па да видимо колика је та исплативост у Србији?

Србија је десета земља у свету по извозу семена кукуруза. Шта мислите, ако будемо петљали са ГМО семеном, ко ће хтети да купи семе од нас? Онај ко хоће здраво семе неће, онај ко тражи ГМО купиће га од великих компанија (МОНСАНТО). А Србија би морала да издвоји сваке године додатних 70-100 милиона евра само за куповину ГМ семенског кукуруза. Уз то, продали бисмо своје агроинституте будућности, са све лиценцама за све наше сорте и хибриде.

Ако већ уђемо у то врзино коло, коме ћемо продавати наше пољопривредне производе? Они неће моћи да се продају ни на домаћем, ни на иностраним тржиштима.

Приноси ГМ култура брзо стагнирају и опадају, мада ГМО компаније то не говоре. Уз то, стално расте цена семена које се мора стално куповати, заједно са одређеним

хербицидима. Од многобројних прича о великој отпорности ГМ биљака остало је јако мало – нису отпорне ни на сушу, ни на салинитет земљишта.

Да ли после ових аргумената још неко може да каже да ГМО треба Србији? Сумњам.

Демократска странка Србије, са својим аргументима, биће брана измени постојећег закона и увођења Србије у први круг пакла.
